

TĚŠÍNSKO

ročník 65 • 2022 • číslo 1

ČLÁNKY A STUDIE

- 1 **Jonáš Nigrini – exulant mnoha tváří**
Thomas G. Roth
- 25 **Nástin vývoje kulturní krajiny české části Těšínska před průmyslovým rozvojem**
Nela Žíhalová
- 39 **K historii hostince Harenda v Dobraticích (Bukovicích)**
Lukáš Lisník

MATERIÁLY

- 59 **Těšínské knížecí panství z pohledu dvou urbariálních sumářů z let 1567 a 1594**
Radim Jež

ROZMANITOSTI

- 97 Muzeum Těšínska v roce 2021 | Výroční zpráva | *Zbyšek Ondřeka*
- 111 Zajímavé invazní druhy na Těšínsku | Borovice vejmutovka (*Pinus strobus* L.) | *Daniela Podstawková*
- 114 Sto let od vzniku Polské společnosti turisticko-sportovní „Beskid Śląski“ v České republice | *Halina Twardzik*
- 117 Mezinárodní sympozia Frýdlantský umělecký smalt 1999–2014 | *Karel Bogar*
- 124 Před 50 lety zemřel prof. Ing. Josef Hlisenkovský | *Jiří Hlisenkovský*
- 126 Devadesátiny skladatele kompozice | *Piotr Horzyk*
- 129 František Vaníček (1933–2021) – ohlédnutí za životem jednoho člověka | *Vlasta Krautová*
- 131 Folklorista a pedagog Boleslav Slováček | *Lucie Kaminská*

Z NOVÉ LITERATURY (NEJEN) O TĚŠÍNSKU

- 135 Acta Musei Beskidensis, tom. 10, 2018
- 136 Stanovský, Jiří – Boža, Petr – Koloničný, Lubomír – Roháčová, Magdaléna: Nosatcovití brouci Slezska (severovýchodní Moravy) / Weevil beetles of Silesia (northeastern Moravia)
- 137 Hruboš, Jan: Janovice v proměnách věků
- 139 Krůl, Martin: Šance v Mostech u Jablunkova. Obrana slezské hranice v průběhu staletí
- 140 Jež, Radim – Pavelková, Ilona: Století českého školství v Jablunkově s nástinem vývoje vzdělanosti od počátku k dnešku
- 142 Dolejší, Kateřina – Haničák, Ondřej (edd.): Modestia est signum sapientiae. Studie nejen o středověkém umění k poctě Dalibora Prixe

Muzeum Těšínska v roce 2021

Výroční zpráva

Zbyšek Ondřeka

O tom, že se Muzeum Těšínska (dále jen MT) postupně vrací na pomyslnou mapu předních a respektovaných českých pamětových institucí svědčí zejména jeho rozsáhlá vědecká a publikační činnost. Ale rok 2021 měl být pro MT také rokem, v němž se na tuto mapu vrátí i na poli výstavním, vzdělávacím a programovém. V roce 2020 se nám konečně po mnoha letech provizorií a stěhování podařilo dokončit rozsáhlé rekonstrukce dvou největších muzejních objektů a vytvořit tím důstojné podmínky pro práci s veřejností i zázemí pro naše zaměstnance.

Historická budova v Českém Těšíně a její nová stálá expozice nazvaná příznačně *Příběh Těšínského Slezska* získala v roce 2020 druhé místo v celostátní soutěži Gloria musaealis

pořádané Asociací muzeí a galerií ČR, Českým výborem ICOM a Ministerstvem kultury, a to v kategorii Muzejní počin roku. V roce 2021 se zrekonstruovaná budova v centru Českého Těšína oprávněně stala také Stavbou Moravskoslezského kraje – získala v soutěži, vyhlašované Moravskoslezským krajem, odbornými organizacemi českých architektů a projektantů ČKAIT a Obcí architektů a Svazem podnikatelů ve stavebnictví nejen *Hlavní cenu* v kategorii Stavby občanské vybavenosti, ale dokonce i první místo a ocenění *Grand Prix*, které převzal hejtmán kraje Ivo Vondrák. Nicméně šíření onemocnění covid-19 a následující protiepidemická opatření a omezení provozu nám značně zkomplikovaly realizaci našich cílů. Omezení se projevila

Diplomy udělené za Rekonstrukci výstavní budovy a novou expozici muzea v Českém Těšíně v rámci soutěže Stavba Moravskoslezského kraje 2020, Muzeum Těšínska

výrazně na snížení počtu našich akcí i výstav a tím i návštěvnosti. Mohlo by to vést k dojmu, že období euforie po dokončení rozsáhlých investičních projektů vystřídala v muzeu jakási stagnace. V závěru roku se přeci jen začala z epidemické situace projevovat únava – a z muzejní účtárny se začala ozývat varování a obavy, zda letos vyjdeme s tím, co ještě na účtu zbývá... Ale jak dokládá rozbor našeho hospodaření, obavy byly předčasné, vyšli jsme.

V roce 2021 jsme se věnovali výstavám a dalším programovým aktivitám, přípravě publikací, připravám na přechod na nový evidenční systém rozsáhlých sbírek muzea, provedli jsme řadu oprav a údržbových prací na našich objektech, připravili několik zajímavých akcí, o nichž se dočtete v této zprávě. Především jsme se po Archeoparku a česko-těšínském *Příběhu Těšínského Slezska* soustředili na přípravu naší třetí velké nové muzejní pobočky – Muzea trojmezí v Jablunkově.

V současné době jsou stavební práce již ukončeny a s pomocí zkušených grafiků a aranžérů získává expozice své kontury. Jak napovídá její název *Krajina a lidé*, bude představovat nejvýchodnější část dnešní České republiky, region, situovaný na hranicích se Slovenskem a Polskem. Při přípravě jsme využili zkušenosti získané při nedávné rozsáhlé rekonstrukci česko-těšínské historické muzejní budovy. Věřím, že se jablunkovské muzeum rovněž stane Stavbou Moravskoslezského kraje, jako tomu bylo v případě vstupní budovy do areálu našeho Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře v roce 2016 a nové expozice v Historické budově v Českém Těšíně o pět let později. Ale o získání této ceny tu nejde. Především jde přece o ty, pro něž je muzeum budováno. Pokud se bude líbit dětem i dospělým, pokud jim poskytne zábavu i poučení, můžeme být spokojeni.

Tabulka 1: Návštěvnost MT v roce 2021

	Počet expozic, výstav a akcí	Počet návštěvníků
Výstavy a expozice	8	21 483
Akce	72	6 596
Celkem	80	28 079

Hospodaření Muzea Těšínska

Jednoznačně nejvýznamnější investiční akcí byla rekonstrukce tzv. Knižecího domu v rámci projektu nazvaného *Vybudování expozice Muzea Těšínska v Jablunkově „Muzeum trojmezí“*, jehož financování zajistil v plné výši zřizovatel. Zaměstnanci MT se pak podíleli na jeho přípravě i realizaci, a to zejména autorsky a při navrhování a instalaci nové expozice. Z dalších investičních akcí uvedme např. nákup knižního skeneru a změnu knihovního systému pro Muzejní knihovnu a studovnu Silesia či rozšíření poplachového a zabezpečovacího a tísňového systému (PZTS) v depozitárních prostorách budovy ředitelství v Masarykových sadech v Českém Těšíně a Památníku životické tragédie v Havířově-Životicích.

Muzeum Těšínska v roce 2021 vynaložilo na opravy a údržbu svěřeného majetku celkem 428 000 Kč, z toho cca 158 000 Kč se týkalo oprav a údržby nemovitého a cca 270 000 Kč movitého majetku (výpočetní technika, vozový park, zabezpečovací zařízení, výtahy, ostatní stroje a zařízení). Převážně šlo o drobnou údržbu a opravy – např. aktualizace projektové dokumentace k opravě střechy Kotulovy dřevěnky v Havířově, vyčištění a oprava drenáže k odvedení vody před vstupním objektem Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře, výměnu vadných prvků systému CCTV (dohledového zařízení pro snímání, přenos a zobrazování pohybu osob v objektu) ad.

Tabulka 2: Výsledek hospodaření MT v roce 2021

Činnost	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Hospodářský výsledek (v Kč)
Hlavní	42 508 686,48	42 587 245,15	78 558,67
Doplňková	137 007,81	176 968,03	39 960,22
Celkem	42 645 694,29	42 764 213,18	118 518,89

Tabulka 3: Účelové dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v Kč)	Čerpaná dotace (v %)
1.	Kofinancování projektu „Toulky údolím Olše“	4 152,97	4 152,97	100,10
2.	Náklady na marketingové a reklamní služby včetně pořízení propagačních předmětů	45 000,00	45 000,00	100,00
3.	Odvody sociálního a zdravotního pojištění	270 000,00	270 000,00	100,00
4.	Udržitelnost projektu – Archeopark Chotěbuz (II. část)	1 867 000,00	1 867 000,00	100,00
5.	Udržitelnost projektu – Rekonstrukce výstavní budovy a nová expozice MT	3 643 238,00	3 643 238,00	100,00
Celkem		5 829 390,97	5 829 390,97	

Tabulka 4: Dotace: 1–3) ze státního rozpočtu ČR (1–2/ ministerstvo kultury, 3/ ministerstvo pro místní rozvoj), 4) ze zdrojů EU (Program Interreg V-A Česká republika – Polsko /EFRR/)

Poř. č.	Název projektu	Schválená dotace	Čerpaná dotace	Čerpaná dotace (v %)
1.	Neinvestiční výdaje ke zmírnění negativních dopadů spojených s opatřeními v boji proti pandemii nemoci covid-19	532 075,00 Kč	532 075,00 Kč	100,00
2.	Změna knihovního systému v Muzejní knihovně a studovně Silesia	62 000,00 Kč	62 000,00 Kč	100,00
3.	Toulky údolím Olše	1 283 750,00 Kč	479 398,77 Kč	37,34
4.	Toulky údolím Olše	839 375,00 €	319 223,70 €	38,03

Personální zajištění

Celková výše mzdových nákladů v roce 2021 činila 19 441 823 Kč, avšak zákonné odvody a pojištění dosáhlo další náklad ve výši 6 417 944 Kč. V organizaci pracovalo fyzicky průměrně 50 zaměstnanců, průměrný přepočtený stav ke 31. prosinci 2021 činil 49,87 zaměstnanců. Průměrný hrubý plat dosáhl výše 31 512 Kč. Zdrojem financování mezd byl ze 100 % příspěvek zřizovatele. Podíl zaměstnanců MT z podstatné části tvořili odborní pracovníci s vysokoškolským vzděláním (celkem 24 osob), šest z nich mělo ukončené postgraduální doktorské studium (Ph.D.), dále v instituci pracovalo 20 osob s úplným středním vzděláním a čtyři zaměstnanci měli střední vzdělání s výučním listem.

Výstavní činnost

V loňském roce nebyly kvůli přetrvávající nepříznivé epidemiologické situaci a omezujícím opatřením vlády ČR k provozu muzeí a galerií realizovány dříve plánované nové výstavy, ale byly prodlouženy

Historička Ilona Pavelková při instalaci panelové části výstavy Století českého školství v Jablunkově v prostorách vestibulu Základní školy Jablunkov, Lesní 190, 15. listopadu 2021, foto Radim Jež

obě výstavy prezentované v Historické budově Muzea Těšínska (*100 let města Český Těšín*) a Památníku životické tragédie v Havířově-Životicích (*Proutí, sláma, šustí*). Kromě toho byla v prostorách Základní školy Jablunkov, Lesní 190, prezentována výstava *Století českého školství v Jablunkově*, kterou však

mohli z důvodu protiepidemických opatření zhlédnout pouze žáci a zaměstnanci školy, a proto bylo dohodnuto o jejím prodloužení do 30. června 2022. Konečně je třeba zmínit také panelovou výstavu *Šance v Mostech u Jablunkova*, připravenou pro GOTIC v Mostech u Jablunkova.

Tabulka 5: Výstavní činnost MT v roce 2021

Historická budova Muzea Těšínska v Českém Těšíně

Stálá expozice	Příběh Těšínského Slezska	od 19. 6. 2020
Výstavy	100 let města Český Těšín	28. 7. 2020 – 31. 12. 2021

Památník životické tragédie v Havířově-Životicích

Stálá expozice	Okupace a odboj na Těšínsku	
Výstavy	Proutí, sláma, šustí	20. 10. 2020 – 31. 12. 2021

Archeopark v Chotěbuzi-Podoboře

Stálá expozice	Archeopark a archeologické naleziště v Chotěbuzi-Podoboře	
----------------	---	--

Kotulova dřevěnka v Havířově

Stálá expozice	Lidové bydlení a tradiční zemědělství na Těšínsku	
----------------	---	--

Výstavy realizované mimo prostory MT

Dům Pod Zeleným dubem, Starý Bohumín	Bohumín – pohledy do minulosti města
GOTIC, příspěvková organizace, Mosty u Jablunkova	Šance v Mostech u Jablunkova
Základní škola Jablunkov, Lesní 190	Století českého školství v Jablunkově

Doprovodné programy, přednášky, Klub Muzea Těšínska

Muzeum Těšínska se dlouhodobě věnuje práci se všemi cílovými skupinami, od dětí předškolního věku po seniory, práci s handicapovanými či sociálně znevýhodněnými. Každá pobočka MT má tradičně zpracovaný doprovodný program na celý rok, ať už se jedná o aktivity každoročně se opakující, tak nově připravené, od drobných programů po týdenní akce. Rok 2021 nás však donutil provést mnohé úpravy a řadu z nich zrušit.

Každá pobočka MT nabízí specifické edukační programy zpracované dle Rámcové vzdělávacích programů, zařazené do jednotlivých vzdělávacích oblastí s danou časovou dotací. Zaměřujeme se jak na teorii, tak praxi, žáci a studenti si během programů spoustu aktivit vyzkouší. Programy jsou koncipovány tak, aby

žáci spolupracovali, snažili se nalézt řešení společně, projevíli svůj vlastní názor apod. Edukátor jim v tom přiměřeně pomáhá, nabízí řešení, společně vyhodnocují. Edukační programy doplňují a obohacují výuku vlastivědy, dějepisu, českého jazyka a literatury, přírodovědy, zeměpisu a výtvarné výchovy. Nově otevřená expozice *Příběh Těšínského Slezska* nabízí školám řadu programů, případně vytváříme programy na míru dle časových možností jednotlivých tříd a probíraného učiva. Komunikace se školami je na vysoké úrovni a naše edukační aktivity se těší velké oblibě. Školám byly nabídnuty besedy, workshopy, komentované prohlídky, odborné přednášky atd. Menší děti využívaly ateliér, který je velkoryse vybaven výtvarnými potřebami, deskovými hrami, didaktickými pomůckami, kostýmy apod. Programy se uskutečnily jak v českém, tak polském jazyce.

Mezi další nabízené programy patřily aktivity pro rodiče s dětmi – např. *Mikuláš*, *Vánoční jarmark*, *Deskohrátky*, *Keramická dílna*, *Hudební čtení*, divadelní představení *Čert a Káča*, *Muzejní noc – Švédí v Těšíně* apod. Opět musely být některé z nich zrušeny. Zejména pro rodiče s dětmi je v Historické budově připraven ateliér, odpočinkové zóny na každém patře, k dispozici je jídelní židlička, přebalovací pult či nočník.

Pro seniory a nejen pro ně od roku 2010 funguje v MT Klub Muzea Těšínska. Jeho kořeny však sahají ještě o dva roky hlouběji, kdy se v MT začali scházet příznivci vlastivědy, historie a přírody našeho regionu. Členská základna se i přes nepříznivou situaci nadále rozrůstala. Novými členy se stali studenti, dospělí a nechyběly ani děti. Členství poskytuje řadu výhod, jednou z nejužívanějších je vstup zdarma do všech našich poboček, na všechny akce. Mnozí členové chodí na akce pravidelně, což nás jen utvrzuje v tom, že pořádáme akce kvalitní a zajímavé pro všechny věkové kategorie. Portfolio aktivit je široké, nabízíme komentované prohlídky, účast na vernisážích, přednášky, speciální exkurze pouze pro členy, prezentace námi vydaných

Stylizovaná replika československého hraničního orientačního sloupu z r. 1925 před Historickou budovou Muzea Těšínska v Českém Těšíně, která uvozuje novou stálou expozici, se stala záhy po svém odhalení oblíbeným místem pro fotografování našich dospělých i dětských návštěvníků – svědčí o tom např. skupinová fotografie žáků základní školy z Karviné

Kostýmovaná komentovaná prohlídka stálé expozice Příběh Těšínského Slezska v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně, 28. července 2021, foto Lenka Ježová Bichlerová

Tradiční akce Den řemesel konaná v areálu Kotulovy dřevěnky v Havířově, 15. října 2021, foto Lenka Ježová Bichlerová

publikací apod. Členové mj. obdrží dvakrát ročně vlastivědný časopis *Těšínsko*, získají 50% slevu na publikace vydané MT. K 31. prosinci 2021 měl Klub Muzea Těšínska 139 členů. V roce 2021 byly zájmovým skupinám sdružujících seniory připraveny komentované prohlídky na míru. V Historické budově je k dispozici invalidní vozík, plošina, budova je bezbariérová. Na jednotlivých patrech je možné využít odpočinkové zóny, v případě příznivého počasí je využíván dvůr s posezním a slunečníky.

Pro handicapované návštěvníky po domluvě zajišťujeme komentované prohlídky např. o krojích obohacené o ukázkou jednotlivých typů krojů. Současní i bývalí zaměstnanci MT jsou napojeni na organizace spolupracující s postiženými lidmi, ať už sluchově, zrakově, tělesně nebo mentálně, handicapovaní návštěvníci jsou tak našimi pravidelnými hosty a veškeré programy jsou tvořeny na míru konkrétní skupině. V Památníku životické tragédie pokračovala haptická výstava *Proutí, sláma, šustí*, nainstalována již v roce 2020. Součástí výstavy byl interaktivní koutek.

Každoročně si půjčujeme z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích archeologické kufříky, které prezentují pravěké předměty prostřednictvím množství replik. Byly využity v rámci edukačních programů pro žáky a studenty i pro dospělé návštěvníky. Kufříky jsou ideálním řešením pro zrakově postižené návštěvníky, neboť veškeré repliky si mohou osahat. Nevidomí návštěvníci si mohou v Historické budově a v Archeoparku zapůjčit audioprůvodce s nahrávkami v českém, polském a anglickém jazyce. Expozici doplňují základní popisky v Braillově písmu. Bezbariérový přístup do recepce, plošina a výtah umožňují vozíčkářům bezproblémovou prohlídku jak proměnné výstavy, tak expozice. Bezbariérový je rovněž Archeopark.

K nejnavštěvovanějším a neúspěšnějším akcím v roce 2021 patřily tradičně dvou-denní akce *Cyrilometodějský den* (901 osob) v Archeoparku Chotěbuz-Podobora, *Svatováclavský den* tamtéž (473 osob), *Den řemesel* na Kotulově dřevěnce (431 osob) a českotěšínská *Muzejní noc – Švédí v Těšíně* (351 osob). Velký úspěch zaznamenala

pětidenní akce *Pověsti pro štěstí*, která se konala v Archeoparku Chotěbuz-Podobora (646 osob). K tradiční a hojně navštívené akci patřil pietní akt v Památníku životické tragédie k uctění památky 36 občanů Životic a okolních obcí, popravených v roce 1944 (368 osob).

K přednáškám s nejvyšší návštěvností se řadily tyto: *Z historie dřevěného kostela Panny Marie na Gruni* (David Pindur, 120 osob), *Počátky organizované turistiky v Beskydech* (Radoslav Daněk, 26 osob), *Perzekuce katolických kněží v Těšínském Slezsku v letech 1938–1945* (Jan Larisch, 25 osob), a dále komentované prohlídky Těšína s archeoložkou (Lucie Rucká, 32 osob) a výstavy *Století českého školství v Jablunkově* (Ilona Pavelková, 30 osob).

Odborná činnost a péče o sbírkový fond

Ochrana sbírkových předmětů, které MT věnuje mimořádnou pozornost, je realizována na dvou konzervátorských pracovištích (všeobecná konzervace a konzervace textilu), a to prostřednictvím preventivní a zásahové konzervace. V roce 2021 bylo zkonzervováno 937 kusů sbírkových předmětů. Vedle běžné konzervace a přípravy sbírkových předmětů pro výstavy pořádané Muzeem

Těšínska proběhla konzervace předmětů určených k zapůjčení, nově získaných předmětů a záchranná konzervace nejvíce poškozených sbírkových předmětů.

V rámci depozitárních prostor došlo k přestěhování sbírkových předmětů z Karviné do depozitářů v Havířově-Životicích a v Českém Těšíně, kde budou předměty uloženy ve více vyhovujících podmínkách než doposud. Po zrušení výstavní síně v Jablunkově byly všechny sbírkové předměty převezeny na konzervátorské pracoviště, kde prošly konzervátorským zásahem, aby mohly být spolu s nově vybranými předměty vystaveny v připravované expozici v novém Muzeu trojmezí. Při rekonstrukci Knížecího domu, ve kterém nové muzeum bude, byly objeveny pozůstatky původní pece, udírny a archeologických nálezů. Vše rovněž prošlo konzervátorským zásahem, aby mohlo být představeno veřejnosti.

Sbírková komise se sešla vzhledem k protiepidemickým omezením a opatřením v ČR v roce 2021 pouze jednou, a to na podzimním zasedání, kde schválila zařazení nových přírůstků do sbírkových fondů muzea – viz následující přehledová tabulka.

Tabulka 6: Pohyby ve sbírkových fondech MT a konzervační zásahy (stav k 31. prosinci 2021)

Počet evidenčních čísel v Centrální evidenci sbírek		95 204
Počet kusů sbírkových předmětů		202 940
Přírůstky sbírek	celkem	532 ev. č. (806 ks)
	nákup	63 ev. č. (78 ks)
	náklady na nákup sbírek	312 463 Kč
	bezúplatný převod, sběr, dar, dědictví	469 ev. č. (728 ks)
Konzervované předměty		845 ev. č. (937 ks)
Počet výpůjček jinému subjektu		385 ev. č. (523 ks)
Počet výpůjček od jiného subjektu		7 ks

Během listopadu a prosince 2021 proběhlo skenování sbírkových předmětů MT. Postupně, během tří fází, bylo do Galerie výtvarného umění v Ostravě dovezeno našimi zaměstnanci celkem 100 kusů předmětů, které byly pracovníky galerie naskenovány. Z převážné části se jednalo o obrazy nejruznějších rozměrů i autorů. Další větší celek tvořily textilní

prapory větších rozměrů, z menší části byly zastoupeny erby, vývěsní štíty a cedule, dále též textil. Při výběru sbírkových předmětů přihlíželi kurátoři jednotlivých fondů k jejich historické a vypovídací hodnotě či k užití výsledných skenů pro výstavní a publikační účely. Důležitým kritériem byly rovněž rozměry předmětu a technické možnosti skeneru.

Vědecko-výzkumné úkoly, projekty a odborná spolupráce

Mezi nejzásadnější úkoly pracovníků MT patřila realizace projektu Muzea trojmezí v Jablunkově. Zástupci MT se po celý rok 2021 pravidelně účastnili kontrolních dnů na stavbě. Se zástupci investora (Moravskoslezský kraj), stavebního dozoru, stavby (BYSTRON Group a.s.), projektantů i památkové péče byly průběžně řešeny problémy spjaté s realizací projektu, stavby atd., připomínkovány zápisy z kontrolních dnů a plněny úkoly z nich vyplývající. Pověření pracovníci MT např. připravili koncepci klíčového systému objektu, definovali požadavky na nákup hardware a software turniketu, turniketové branky, vstupenkového systému Colosseum, zajistili napojení objektu na pult centrální ochrany či k internetu, dále koordinovali některé prolínající se aktivity mezi zhotovitelem stavby a stálé expozice („M plus“ spol. s r.o.) aj.

Autoportrét známé těšínské malířky Idy Münzberg (1876–1955), zhotovený kolem r. 1929, byl v uplynulém roce profesionálně zdigitalizován specializovaným pracovištěm Galerie výtvarného umění v Ostravě. Dílo, vytvořené kvašem a olejem na hnědé lepence, bylo do sbírek Muzea Těšínska zakoupeno v ostravských starožitnostech v r. 1987, rozměry: 38 × 29 cm, Muzeum Těšínska

V průběhu stavby byly před koncem roku 2020 a počátkem roku 2021 objeveny stavebně-historické konstrukce, které byly po dohodě s investorem a MT zahrnuty do budoucí prohlídkové trasy a stálé expozice *Krajina a lidé* v Muzeu trojmezí. Jednalo se např. o nález druhotně vestavěného otopného tělesa s prostorovým kouřovodem, jenž sloužil pravděpodobně jako udírna, a relikvů základového zdiva kamen v bývalé kuchyni, zaomítaná historická kamenná ostění atp.

V této souvislosti proběhlo několik schůzek s investorem, projektanty i zástupci Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště v Ostravě. MT prostřednictvím svého archeologa zajistilo archeologický dohled při výkopových a stavebních pracích v objektu, archeologem a konzervátory MT byly odborně ošetřeny také některé objevené stavebně-historické konstrukce. Po celý rok probíhala v MT příprava exponátů, které nejsou finančně zajištěny projektem (např. šití replik oděvů a lidových krojů, pořizování figurín, dermo-plastických preparátů fauny), konzervace vybraných předmětů ze sbírek MT aj. V rámci přípravy scénáře a specifikace obsahů audiovizuální techniky k interdisciplinárně pojaté stálé expozici se uskutečnilo několik setkání autorského kolektivu – odborných zaměstnanců MT (historikové, přírodovědci, etnografové, archeolog, konzervátoři aj.), probíhal terénní výzkum atd.

Pověřené regionální odborné pracoviště Ministerstva kultury pro péči o tradiční lidovou kulturu, fungující v rámci MT, se v roce 2021 v souladu s dispozicemi ministerstva zaměřilo na dokumentaci etnografického vývoje v prostoru historického Těšínska i přilehlé části Moravy, popř. také konkrétních projevů a předmětů (např. obyčej chození „na zolyty“ na Jablunkovsku, tradiční lidový oděv z okolí Brušperku apod.). V rámci podpory badatelské činnosti proběhly konzultace pro výzkum fenoménu goralské hry na dudy („gajdy“), a to pro Etnografický ústav Akademie věd České republiky v Brně. V rámci spolupráce s Českou televizí na natáčení pořadu *Nedej se – Paměť goralských dřevěnek* byl rozšířen projekt Dokumentace lidové architektury na Těšínsku z roku 2018 o další dřevěné stavby v lokalitách Komorní Lhotka a Bukovec. U některých již

Po celý rok 2021 probíhala náročná rekonstrukce Knížecího domu v Jablunkově a jeho adaptace na budoucí Muzeum trojmezí. Z průběhu stavebních prací na střeše, 25. srpna 2021, foto David Pindur

Při rekonstrukci Knížecího domu v Jablunkově probíhaly časté a pravidelné kontrolní dny na stavbě za účasti zástupců investora, tedy Moravskoslezského kraje, i uživatele objektu – Muzea Těšínska. Na snímku účastníci kontrolního dne v budoucí výstavní síni v prvním patře. Zleva stavbyvedoucí Jiří Samek (BYSTRON Group a.s.), projektantka Zuzana Sýkorová (PROJEKTSTUDIO EUCZ, s.r.o.), projektový manažer Jaromír Satke (BYSTRON Group a.s.), investiční referentka Simona Kamrádová (Moravskoslezský kraj) a vedoucí provozního útvaru Naděžda Antalová (Muzeum Těšínska), 14. dubna 2021, foto David Pindur

Prezentace Velkého historického atlasu českého Slezska ředitelem Muzea Těšínska Zbyskem Ondřekou a prorektorem pro studium a celoživotní vzdělávání Ostravské univerzity Alešem Zářickým v pořadu Dobré ráno, který byl vysílán živě z ostravského studia České televize 6. prosince 2021, foto Lubomír Palla

dříve zaznamenaných staveb byla provedena jejich fotografická a písemná redokumentace. Zástupce MT se zúčastnil ve dnech 14.–15. září 2021 v Technickém Muzeu v Brně konference *Textil v muzeu* a ve dnech 12.–13. října 2021 rovněž pracovního zasedání Etnografické komise Asociace muzeí a galerií České republiky v Kroměříži. Byla zpracována a podána nominace na Mistra tradiční rukodělné výroby Moravskoslezského kraje. Nominovaným byl v oboru tepání v mědi Zbyněk Pechál. Tato nominace byla schválena kulturní komisí Moravskoslezského kraje a 22. prosince 2021 doplněna a odeslána Národnímu ústavu lidové kultury ve Strážnici k projednání o udělení titulu Nositel tradic ČR.

Muzeum Těšínska dále ochraňuje a zajišťuje movité a nemovité archeologické památky prostřednictvím archeologických dohledů a záchranných archeologických výzkumů. Protože je regionálním pracovištěm pro archeologickou činnost, schváleným Ministerstvem kultury, vydává investorům staveb na základě provedeného záchranného archeologického výzkumu zprávu, která je následně podkladem pro kolaudační řízení staveb. V roce 2021 těchto výzkumů archeologické pracoviště MT realizovalo celkem 20, a to na katastrálních územích Albrechtic, Bohumína, Českého Těšína, Dolní Lutyně, Havířova, Chotěbuzi,

Jablunkova, Návsi, Petřvaldu, Rychvaldu, Těrlicka a Trínice.

Dokumentace vznikajících liniových staveb, průmyslových zón, zástaveb krajiny obytných komplexů a jiných projektů významně pozměňujících přirozený ráz zdejší krajiny je časově i logisticky mimořádně náročnou činností, její vyhodnocení ale umožňuje mj. i predikci dalšího vývoje. Na vybraných přetvářených lokalitách je realizován botanický i zoologický výzkum a sběr, zároveň probíhá dlouhodobě sběr geologický, resp. mineralogický. Jeho součástí je např. výzkum dopadů lidské činnosti na říční krajinu v české části Těšínska – výsledkem této části několikaletého výzkumu jsou přednášky, příspěvky do odborných publikací a časopisů, výukové programy pro děti a mládež a také reprezentativní tematická výstava *Říční krajina Těšínska*, kterou bude MT prezentovat v roce 2022 ve výstavní síni Historické budovy v Českém Těšíně.

MT spolupracovalo s řadou městských, krajských a státních muzeí a paměťových institucí, ať formou zápůjček, anebo konzultací, návštěv apod. V roce 2021 jsme takto spolupracovali např. s Národním muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Vojenským historickým ústavem v Praze, Národním muzeem v Praze, Národním technickým muzeem

v Praze, Moravským zemským muzeem v Brně, Muzeem Policie ČR v Praze, Slezským zemským muzeem v Opavě, Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích, Muzeem Hlučínska v Hlučíně aj. Ze zahraničních je třeba připomenout alespoň Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Muzeum w Bytomiu, Kysucké muzeum v Čadci či Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolném Kubíně.

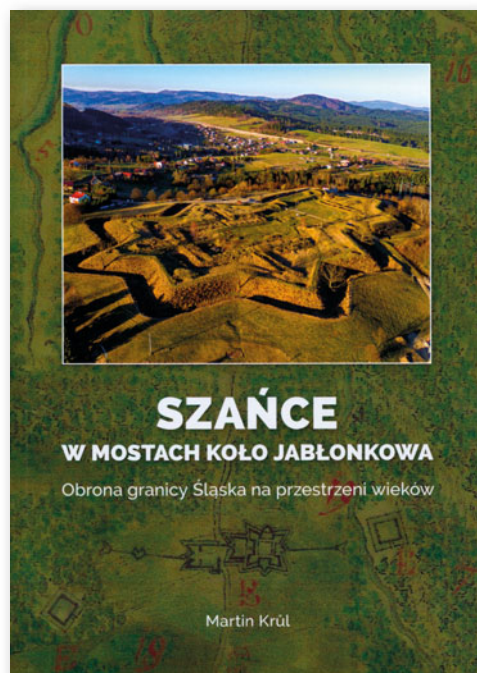
Velmi cenná a nezastupitelná je celoroční průběžná spolupráce odborných zaměstnanců MT s vysokými školami a vědeckými ústavy, která je dlouhodobě realizována zejména ve vědecké rovině – např. v podobě aktivní účasti zástupců MT na vědeckých konferencích či přípravě publikačních výstupů. Příkladem spolupráce v roce 2021 je významný podíl MT na přípravě a vydání *Velkého historického atlasu českého Slezska*, který v rámci projektu dotovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR vydal vědecko-výzkumný ústav ACCENDO se sídlem v Ostravě (kromě něj a odborných zaměstnanců MT se na přípravě podíleli pracovníci Ostravské univerzity, Slezské univerzity v Opavě, Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě a Slezského zemského muzea v Opavě).

Ediční a publikační činnost

V uplynulém roce vyšlo pod hlavičkou MT opět několik publikací. K periodickým patřila tradičně dvě čísla recenzovaného neimpaktovaného časopisu *Těšínsko*. Na celkem 280 stranách bylo publikováno osm původních studií, dva materiálové články, 17 kratších zpráv a 12 anotací, resp. recenzí nových knižních titulů vztahujících se k historickému území Těšínska.

V rámci ediční činnosti byly vydány celkem čtyři samostatné publikace. První z nich, nazvaná *Šance v Mostech u Jablunkova*, představuje na příkladu Velké šance systém opevnění nazývaný jablunkovskými šancemi, který se v současnosti nachází na česko-polsko-slovenské hranici. Jednalo se o raně novověká opevnění budovaná od poloviny 16. do počátku 19. století v jihovýchodní části Slezska na pomezí s Uherskem a Polskem. Vzhledem ke skutečnosti, že se šance nachází v horském prostředí Beskyd, je pozornost věnována rovněž přírodě a změně krajiny v průběhu času.

Zmíněny jsou hlavní důvody vzniku opevnění, mezi něž náležela ochrana obchodní stezky a obrana země před útoky ze strany osmanské říše, uherských povstalců, ale i švédských nebo dánských jednotek během třicetileté války (1618–1648). V 18. století stavební aktivity souvisely s pruskou invazí a napoleonskými válkami. Po jejich ukončení vojenský význam pevnosti a jablunkovských šancí postupně upadal. Stranou pozornosti nezůstala rovněž posádka na šancích, stejně jako vliv opevnění na život místních obyvatel. K nejlépe zachovalým se řadí centrální pevnost Velká šance v Mostech u Jablunkova, jejímuž současnému stavu je věnována samostatná kapitola. Na závěr jsou představena i jednotlivá opevnění celého systému jablunkovských šancí. Jejich celkový počet činil 21 objektů. Do dnešní doby se z nich dochovalo jedenáct reliktnů nacházejících se na území České a Slovenské republiky. Součástí publikace, určené široké veřejnosti, je i slovník pojmů fortifikační terminologie a časová osa. Kniha je doplněna o velké množství ilustrací – dobových kolorovaných map a plánů uložených v tuzemských i zahraničních archivech, reprodukcí dokumentů, kreseb a fotografií. Její hlavní text doprovází barevně odlišené marginálie, v nichž jsou uvedeny

různé zajímavosti z dějin opevnění na česko-polsko-slovenském pomezí. Publikace vyšla rovněž v samostatné polské jazykové mutaci.

Kniha, nazvaná *Století českého školství v Jablunkově s nástinem vývoje vzdělanosti od počátku k dnešku*, byla připravena a vydána tzv. na klíč u příležitosti 100. výročí založení české obecné školy v Jablunkově. Popisuje v širším záběru vývoj školství v tomto nejvýchodnějším městě České republiky a zároveň nejjihněji položeném městském sídle v rámci celého historického Slezska, a to od prvních písemných zmínek o škole v Jablunkově až do současnosti. Kromě původní školy, jež vznikla při farním kostele nejpozději v 16. století, se v knize autoři věnují rovněž vzdělávacím zařízením existujícím ve městě a širší spádové oblasti do konce první světové války. Hlavní pozornost je však zaměřena přirozeně na osudy českého základního školství po roce 1921. Předkládaná kniha se díky unikátním, dosud povětšinou nepublikovaným fotografiím a dalším ikonografickým pramenům stává přehlednou obrazovou kronikou posledních 100 let vývoje školství v Jablunkově v dobách prvorepublikového rozkvětu, socialistického budování i moderní přítomnosti. Na více než 150 stranách se nachází celkem 215 barevných a černobílých reprodukcí opatřených popisky a obsáhlejšími komentáři. Obrazový materiál pochází zejména z archivu školy a několika tuzemských i zahraničních paměťových institucí, materiály poskytli rovněž obyvatelé Jablunkova a bývalí i současní žáci školy. Publikace je doplněna soupisem všech pedagogů, kteří působili na české základní škole v letech 1921–2021, i ředitelů, jež stáli v jejím čele. S ohledem na množství osob vystupujících na stránkách této knihy byl rovněž sestaven jmenný rejstřík. Její součástí jsou bibliografické odkazy a resumé v angličtině a polštině.

Závěrem připomeňme publikaci *Prašivá*. Její první i druhé vydání bylo záhy beznadějně vyprodáno, a proto si vyžádal nájemce chaty v reakci na velký zájem návštěvníků i širší veřejnosti její dotisk.

Muzejí knihovna Silesia

Muzejí knihovna a studovna Silesia (dále knihovna Silesia) slouží jako základní zdroj

literatury a informací (nejen) o Těšínsku jak odborným zaměstnancům muzea, tak i badatelům z řad veřejnosti. Součástí knihovnických sbírek jsou rovněž fondy vzácných tisků.

V roce 2021 probíhalo doplňování online katalogu formou retrospektivní katalogizace, zpracováno bylo 1 916 svazků. Katalogizační záznamy jsou zasílány do Souborného katalogu České republiky, v němž je k 31. prosinci 2021 celkem 6 773 záznamů knihovny Silesia, z toho 1 648 nových, tj. zpracovaných přímo pracovištěm MT.

Knihovní fond se v roce 2021 rozšířil o 450 titulů, z toho 330 bylo zařazeno do sbírkového a 120 do odborného fondu, přičemž téměř všechny přírůstky byly získány formou sběru a výměnou s jinými institucemi.

Z přírůstků lze zmínit regionální publikace o Slezsku, zejména dva tituly vzniklé spoluprací vědeckých institucí – *Velký historický atlas českého Slezska a Lidé a krajina českého Slezska* (obojí s podtitulem *Identita, kultura a společnost českého Slezska v procesu společenské modernizace s dopadem na kulturní krajinu*), dále tituly k dějinám obcí a měst (mj. Český Těšín, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Ostrava, Řepiště, Těrlicko), regionální beletrii (poezii i prózu), staré tisky a tisky z 19. století (zejména náboženského zaměření), katalogy výtvarných děl či výstav a expozic, kalendária, také různé separáty a řadu periodik včetně soudobých z roku 2021. Do studijního fondu byly pořízeny kromě jiných knihy z oblasti archeologie a muzeologie. Největším přírůstkem roku 2021 je *Atlas republiky československé* s rozměrem 44 × 44 cm.

Poskytování služeb veřejnosti bylo poznamenáno vládními opatřeními. I přesto bylo v loňském roce zaznamenáno 284 návštěv veřejnosti a zaměstnanců muzea. Zaregistrováno bylo celkem 489 výpůjček. K 31. prosinci 2021 obsahoval elektronický katalog 24 008 titulů a celkový rozsah fondu představoval 31 945 jednotek.

Komunikace s veřejností, propagace muzea

Situace spojená s epidemií covid-19 nás posunula zase o krok dále. Zaměřili jsme se více na propagaci naší činnosti a aktivit

zejména v online prostředí. Zdrojem informací byly jak webové stránky MT www.muzeumct.cz (návštěvnost 22 948), tak Archeoparku Chotěbuz-Podobora www.archeoparkchotebuz.cz (návštěvnost 28 637), i sociální sítě – facebook, instagram, twitter a youtube. Pravidelná dávka informací na facebooku přinesla své ovoce, zvýšil se počet sledujících. Činnost organizace byla propagována zasláním informací do médií, regionálních i celostátních – televize, noviny, rádia. Díky dobrým kontaktům v médiích se nám dařilo propagovat naše akce účelně a včas, naši zaměstnanci natočili řadu reportáží a rozhovorů. Zástupci médií si zvykli sledovat naše internetové stránky a sociální sítě a sami nás kontaktovali se žádostí o informace. Po získání ocenění v Národní soutěži Gloria musaealis se pozornost zaměřila na nově budovanou pobočku v Jablunkově – Muzeum trojmezí. Obě pobočky jsou velmi sledované, o čemž svědčí četnost reportáží a novinových článků. V roce 2021 se uskutečnila mediální kampaň ve spolupráci s Hitrádiem Orion, kdy byly natočeny medailonky o Historické budově a právě o ocenění v soutěži Gloria musaealis. Součástí bylo natočení reklamního spotu odvysílaného o letních prázdninách a videospotu

pro facebook Hitrádia Orion, jenž byl spjat se soutěží pro posluchače. Byla zintenzivněna spolupráce s regionálními organizacemi a společnostmi – MS Tourism, Regionální rada Třinec, GOTIC, Městská knihovna Český

MUZEUM TĚŠÍNSKA
Genealogická poradna
 PRO ZAČÍNÁJÍCÍ I POKROČILÉ RODOPISE

STŘEDA 29. 9. 2021
HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA TĚŠÍNSKA
ČESKÝ TĚŠÍN
13–17 H

OBJEDNÁVEJTE SE NA KONKRÉTNÍ HODINU NA E-MAILU
PETRA.NEVELOSOVA@MUZEUMCT.CZ DO PONDĚLÍ 27. ZÁŘÍ

Kdo jsme, odkud jsme přišli?
 Kdo byli naši předkové, čím se živil, jak žil?
 To jsou otázky, které si spousta lidí v průběhu svého života položí.

Zajímá vás genealogie, začínáte pátrat po svých předcích?
 Nechte si poradit, jak začít.

Muzeum Těšínska je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem www.muzeumct.cz

 Kotulova dřevěnka

HRNÍČEK Z BLUDOVIC
 tvořivé dílny pro rodiče s dětmi
 malování vzorů bludovické keramiky

29. 7. 2021, 10:00 – 16:00

kotulova_drevenka@muzeumct.cz
 +420 802 709 731
www.muzeumct.cz

Muzeum Těšínska je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem
 Dodržuje, presim, aktivní opatření Ministerstva zdravotnictví týkající se návštěv kulturních akcí.

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

NOČ PŘÍZRAKŮ

NOČNÍ STEZKA ODVAHY SE STRAŠIDELNÝMI ÚKOLY
 BATERKU S SEBOU!

25. 9. 2021
21:00–23:00

NA AKCI JE NUTNÉ SE PŘEDEM OBJEDNAT
 NA TEL. 552 309 133 NEBO NA E-MAILU ARCHEOPARK@MUZEUMCT.CZ

[archeopark@muzeumct.cz](https://www.instagram.com/muzeumct)
 +420 552 309 133
www.archeoparkchotebuz.cz, www.muzeumct.cz

Muzeum Těšínska je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem

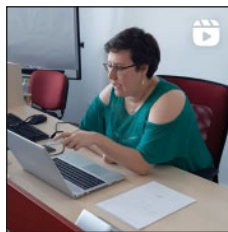
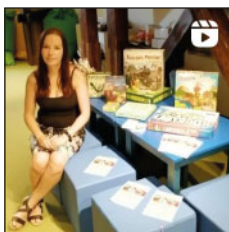
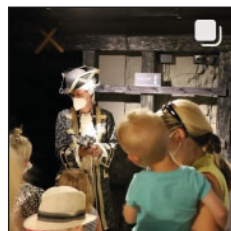
Těšín atd., které propagovaly naše pobočky s větším úsilím.

Nadále pokračovala činnost genealogické poradny, která byla v průběhu celého roku intenzivně v médiích zmiňována, o oblibě svědčí i pozvání zaměstnankyně MT do pořadu České televize *Dobré ráno*.

Na sociálních sítích byly zveřejňovány informace jak o činnosti organizace, tak pozvánky na akce, výstavy, příspěvky vztahující se k významným událostem, výročím, sbírkovým předmětům nebo o probíhající rekonstrukci pobočky v Jablunkově. Stejně tak webové stránky nabídlý zájemcům informace o jednotlivých pobočkách, výstavách a expozicích, aktualitách apod. Vzhledem k situaci s epidemií covid-19 se staly webové stránky

a sociální sítě MT důležitým zdrojem aktuálních informací týkajících se uzavírání/otevírání poboček.

K akcím a výstavám byly tradičně vydávány letáky, některé z akcí byly propagovány na plakátovacích plochách, informace byly zveřejňovány jak v médiích, tak zpravodajích měst, veškeré články a rozhovory o MT jsou pečlivě dohledávány a umísťovány na web MT (<https://www.muzeumct.cz/medias/muzeum-v-mediich>). MT pořizuje pravidelnou fotodokumentaci veškerého dění v organizaci, z podstatné části si graficky zpracovává letáky a drobné tiskoviny, pořizuje záznamy z akcí, časoběrné snímky. Dodavatelsky zajišťuje natáčení větších akcí a výstav k uložení do vlastního archivu.

CONTENTS

Volume 65 • 2022 • Number 1

ARTICLES & STUDIES

- 1 **Jonáš Nigrini: a Multi-Faceted Exile**
Thomas G. Roth
- 25 **Outline of the Development of the Cultural Landscape of the Czech Part of Těšín Silesia before Industrialization**
Nela Žiňalová
- 39 **On the History of the Harenda Inn in Dobratice (Bukovice)**
Lukáš Lisník

MATERIALS

- 59 **The Estate of the Těšín Dukes in Terms of Two Urbaria from 1567 and 1594**
Radim Jež

VARIOUS

- 97 Museum of Těšín Silesia in 2021 | Annual Report | *Zbyšek Ondřeka*
- 111 Interesting Invasive Species in the Těšín Silesia | White Pine (*Pinus strobus* L.) | *Daniela Podstawková*
- 114 One Hundred Years since the Establishment of the Polish Hiking and Sports Society „Silesian Beskid“ in the Czech Republic | *Halina Twardzik*
- 117 International Symposiums Art Enamel of Frýdlant 1999–2014 | *Karel Bogar*
- 124 Professor Josef Hlisnikovský died 50 Years ago | *Jiří Hlisnikovský*
- 126 Ninetieth Birthday of the Composer | *Piotr Horzyk*
- 129 František Vaníček (1933–2021) – a Person's Life in Retrospect | *Vlasta Krautová*
- 131 Folklorist and Pedagogue Boleslav Slováček | *Lucie Kaminská*

FROM THE NEW LITERATURE OF (not only) TĚŠÍN SILESIA

- 135 Acta Musei Beskidensis, tom. 10, 2018
- 136 Stanovský, Jiří – Boža, Petr – Koloničný, Lubomír – Roháčová, Magdaléna: Nosatcovití brouci Slezska (severovýchodní Moravy) / Weevil beetles of Silesia (northeastern Moravia)
- 137 Hruboš, Jan: Janovice v proměnách věků
- 139 Krůl, Martin: Šance v Mostech u Jablunkova. Obrana slezské hranice v průběhu staletí
- 140 Jež, Radim – Pavelková, Ilona: Století českého školství v Jablunkově s nástinem vývoje vzdělanosti od počátku k dnešku
- 142 Dolejší, Kateřina – Haničák, Ondřej (edd.): Modestia est signum sapientiae. Studie nejen o středověkém umění k poctě Dalibora Prixe

REDAKČNÍ RADA

PhDr. Karel Bogar
prof. PhDr. Dan Gawrecki, CSc.
dr hab. Waclaw Gojniczek, prof. UŚ
doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.
prof. PhDr. Dušan Janák, Ph.D.
prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
PhDr. Jaromír Kalus
prof. PhDr. Irena Korbelařová, Dr.
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
PhDr. Karel Müller
doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.
Mgr. Jiřina Veselská

REDAKCE

Odpovědný redaktor: PaedDr. Zbyšek Ondřeka
Výkonný redaktor: prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.
Tajemník redakce: PhDr. Radim Jež, Ph.D.
Redaktoři: Mgr. et Bc. Lenka Nováková, Ph.D.; PhDr. David Pindur, Ph.D.
Jazyková editace: Mgr. Lenka Ježová Bichlerová
Překlad resumé do anglického jazyka: Mgr. Lenka Mandryszová
Grafický návrh: Petr Kwašný, UPGRADE CZ s.r.o., Ostrava
Odevzdáno do tisku: 15. 9. 2022
Vyšlo: 31. 10. 2022
Tisk: PRINTO, spol. s r.o., Ostrava

ADRESA REDAKCE

Muzeum Těšínska, příspěvková organizace, Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 761 216, fax: 558 761 223, IČ: 00305847
e-mail: radim.jez@muzeumct.cz

Články v tomto periodiku jsou recenzovány nezávislými recenzenty.

Časopis je evidován v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za obsahy článků zodpovídají autoři.

Při úpravě rukopisu je nutno řídit se pravidly zveřejněnými na adrese: http://www.muzeumct.cz/pokyny_pro_autory/.

Časopis lze zakoupit v pobočkách Muzea Těšínska: v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně, v Památníku životické tragédie v Havířově-Životičích, v Kotulově dřevěnce v Havířově, v Archeoparku v Chotěbuzi-Podobofe, v Muzeu trojmezí v Jablunkově a dalších partnerských institucích.

Rozšiřuje vydavatel. Předplatné nebo jednotlivá čísla si lze objednat na výše uvedené adrese či tel. č. 558 761 225.

Vychází dvakrát ročně, cena jednoho výtisku je 100 Kč, celoroční předplatné činí 200 Kč + poštovné.
Členové Klubu Muzea Těšínska získávají časopis v rámci ročního předplatného 300 Kč.

Na obálce: Výřez z mapy Těšínska Jonáše Nigriniho s kartuší, která obsahuje erb lotrinských vévodů a latinský název díla (v překladu: Těšínské knížectví v Horním Slezsku s přilehlými sousedními královstvími, zejména Uherskem a Polskem, také s Moravským markrabstvím a dalšími okrsky. Speciální mapa upřímně načrtnuta Jonášem Nigrinim, uherským členem evangelické školy v Těšíně). Kartuš přidržují dva štitonoši v hajduckých krocích. Scénu doplňuje symbolické ztvárnění pramenů řek Olše a Visly a znaky měst Jablunkova, Těšína, Fryštátu, Skočova a Strumeně, r. 1732, Muzeum Těšínska

Identifikační číslo: ISSN 0139-7605

Evidenční číslo MK ČR: E 11319

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní poštou v Ostravě
č. j. 2726/92-P/1 ze dne 30. 11. 1992.

Vydává Muzeum Těšínska, příspěvková organizace zřizovaná Moravskoslezským krajem

www.muzeumct.cz

www.archeoparkchotebuz.cz

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ISSN 0139-7605

9 770139 760007